

kokouskutsu

AIKA: tiistai 9.2.2020 klo 13-15.15.

PAIKKA: Teams-kokous

varsinainen jäsen	varajäsen
Erkki Penttinen sosiaalityö ja perhepalvelut johtaja Vaasa , puheenjohtaja	Carina Nähnls, palvelualuejohtaja Vaasa
Helena Lahtinen terveys- ja hyvinvointijohtaja Laihia	Anneli Riski, johtava sosiaalityöntekijä Laihia
Tiia Krooks, perhepalvelupäällikkö Närpiö	Anette Hakala, perhepalveluiden johtaja Kristiinan- kaupunki
Tuula Jäntti, toiminnanjohtaja, Vaasan seudun yhdistykset ry	täydennetään myöhemmin
Kirsi Ikäheimonen, toiminnanjohtaja Vaasan Setlementtiyhdistys	Johanna Yliviitala, toiminnanjohtaja, Vaasan seudun sosiaalipsykiatrinen yhdistys
Marjo Luomanen, Lihastautiliitto	Anne Salovaara-Kero Kriisikeskus Vale
Päivi Berg, päällikkö perusterveydenhuollon yksikkö VSHP	Maria Hammar, sote-koordinaattori VSHP Tony Pellfolk, kehitysjohtaja VSHP
Riku Niemistö, yliopettaja Vaasan ammattikorkeakoulu	Heli Huhta, lehtori Vaasan ammattikorkeakoulu
Katri Viitasalo, lehtori Kokkolan yliopistokeskus Chydenius Jyväskylän yliopisto	Anu Riina Svenlin, lehtori Kokkolan yliopistokeskus Chydenius Jyväskylän yliopisto
Annika Wentjärvi, forsknings och utvecklingsledare Yrkeshögskolan Novia	Ann Backman, projektforskare Yrkeshögskolan Novia
Camilla Nordberg, akademilektor Åbo Akademi	Fredrica Nyqvist, akademilektor Åbo Akademi
Varpu Rajaniemi, aluekehitysjohtaja Pohjanmaan liitto	
Johanna Skarper, vik. omsorgsdirektör Vörå	Alice Backström, socialdirektör Korsholm
Virpi Kortemäki, palvelualuejohtaja Aikuisten sosiaalityö, Vaasa	Jussi Björninen, palvelualuejohtaja Lapsi ja perhesosiaalityö Vaasa Berit Kivimäki, joht. sosiaalityöntekijä Ikäkeskus, Vaasa
Carita Blomström, perhepalveluiden johtaja Pietarsaaren seutu	Carola Lindén, sosiaalijohtaja Pietarsaaren seutu
Tuula Mulju, kehittämissuunnittelija SONet BOTNIA siht. esittelijä	
Arto Rautajoki, SONet BOTNIA kehitysjohtaja	

ASIAT:

Etelä-Pohjanmaa
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
020 124 5141
PL 412
60101 SEINÄJOKI

Keski-Pohjanmaa
Soite kuntayhtymä
06 828 9435
PL 43
67101KOKKOLA

Pohjanmaa
Vaasan kaupunki
040-524 9933
PL 3
65101 VAASA

- 1§ Kokouksen avaus ja läsnäolijat
- 2§ Esityslistan hyväksyminen
- 3§ Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen
- 4§ Ohjausryhmän varapuheenjohtajan valinta
- 5§ Ohjausryhmän tehtävät
- 6§ Pohjanmaan toimintakertomuksen 2021 hyväksyminen
- 7§ Toimintasuunnitelma 2021-2022
- 8§ Kehitysjohtajan ajankohtaiskatsaus
- 9§ Muut asiat
- 10§ Seuraavat kokous ja kokouksen päättäminen

1§ Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Päätös: Puheenjohtaja toivotti osallistujat tervetulleeksi ja avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat.

2§ Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Esityslista hyväksyttiin

3§ Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Esitys: Ohjausryhmä hyväksyy edellisen kokouksen muistion.

Päätös: Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

4§ Varapuheenjohtajan valinta kaudelle 2021-2022

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii sopimuskaupungin Vaasan edustaja Erkki Penttinen.
Varapuheenjohtajan valitsee ohjausryhmä

Esitys: Ohjausryhmä valitsee varapuheenjohtajan

Keskustelu:

Päätös: Varapuheenjohtajaksi valittiin aikuisten palvelualuejohtaja Virpi Kortemäki Vaasasta.

5§ Ohjausryhmän tehtävät

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintaa, resurssien käyttöä sekä kehittämissuunnittelijan työtä Pohjanmaalla. Kehittämissuunnittelija esittelee lyhyesti asian uudelle ohjausryhmälle.

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Keskustelu: Muistutus siitä, että sekä varsinainen että varajäsen voivat samanaikaisesti osallistua kokoukseen ja että varsinainen jäsen muistaisi ilmoittaa varajäsenelleen esteestään osallistua kokoukseen.

Kokonaisuutta ajatellen sosiaalialan osaamiskeskusten asema TKI-rakenteessa tehtävineen on tärkeä. Oskella on myös vahva rooli tiedottamisessa. PP-esitys liitteenä.

Sosiaalialan osaamiskeskuksilla on valtakunnallinen STM-vetoinen neuvottelukunta. SONet BOT-NIAn edustaja siinä on Harri Jokiranta Seinäjoelta ja varajäsenen Jukka Kentala Vaasasta.

Päätös: Hyväksyttiin.

6§ Pohjanmaan toimintakertomuksen hyväksyminen vuodelta 2020

Lyhyt esittely edellisvuoden toiminnasta. Ohjausryhmältä pyydetään webropol-kyselyllä kokouksen jälkeen arviota toimintasuunnitelman toteutumisesta.

Esitys: Ohjausryhmä hyväksyy vuoden 2020 toimintakertomuksen.

Keskustelu: Toimintakertomuksen keskustelussa nousi esille, että taloussosiaalityön työpajat tulevat tarpeeseen asiakastyön arkeen. Verkostoista kuntaliiton lastensuojelun kyselytunteja pidettiin tärkeänä niin esimiehille kuin työntekijöille.

Käytiin keskustelua tutkimuksen ja käytännön suhteesta.

Uuden valtion sosiaalityön tutkimushankerahoituksen hankkeita kommentoitiin. Sosiaalialan osaamiskeskusten kokoaman Lastensuojelun vaikuttavuuden tutkimushankkeessa vaikuttavuuden näkökulmaa ja tarkastelua lasten edun näkökulmasta pidettiin tärkeänä, samoin tutkimushankkeen liittyvää yhteistyötä.

Koska palvelujärjestelmän uudistamisessa on paljon meneillään, ovat muutkin kuin lastensuojelun substanssit tärkeitä. Myös aikuissosiaalityön tutkimukseen paneutuva tutkimushanke on käynnistymässä ja tämän vuoden VTR-tutkimushaku mahdollistaa tätä lisää.

Vuosi 2020 oli kaiken kaikkiaan poikkeuksellinen ja siihen kuului mittava hankevalmistelu, joka on tehty yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. VTR sosiaalityöhön tuo tutkimuspohjaista kehittämistä – sen puuttuvan instrumentin, joka on puhuttanut ja jota on kaivattu.

Tutkimukset tulevat näkymään maakunnallisen yhteistyömme kautta, vaikka esim. oma maakunta ei olisikaan tutkimushankkeen tutkimuksen toteutuksessa mukana. Tarkoituksena on nimittäin levittää ja juurruttaa tutkimustietoa työkäytäntöihin osaamiskeskustoiminnan avulla. Toimintamallit ja menetelmät tulevat juurrutettaviksi.

Arto Rautajoki kertoi, että ministeriä tavattaessa nämä VTR-tutkimusten asiat tulevat keskustelussa esille.

Vuoden 2020 toiminnan arviointi lähetetään ohjausryhmän jäsenille sähköpostitse webropol-kyselynä.

Päätös: Merkitään keskustelu tiedoksi. Toimintakertomus hyväksyttiin.

7§ Toimintasuunnitelma vuosille 2021-2022

Toimintasuunnitelma laaditaan kaksivuotiskausittain ja sitä päivitetään ohjausryhmässä vuoden vaihtuessa vuoden 2020 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä ohjausryhmässä. Toimintasuunnitelma nojautuu joulukuussa SONet BOTNIAn kehittämispäivän työpajan materiaaliin sekä sosiaalihuollon valtakunnallisiin, ajankohtaisiin kehittämisen suunnitelmiin. Kehittämisuunnittelija esittelee toimintasuunnitelman pääpiirteet.

Esitys: Ohjausryhmä keskustelee toimintasuunnitelman painopisteistä ja ottaa kantaa sisältöihin, joita kehitetään kaksivuotiskaudella. Ohjausryhmä priorisoi kokouksen jälkeen sisällötä vuodelle 2021.

Keskustelu: Esille toimintasuunnitelmasta nostettiin palvelutarpeen arviointi sekä monialainen palvelutarpeen arviointi. Kahden kunnan kommentteissa tuli esille, että huoli-ilmoitukset pienistä lapsista ovat lisääntyneet ja toiseen on rekrytoitu sosiaaliohjaaja, jonka osaamisessa tarvitaan sosionomin lastentarhanopettajan pätevyyttä. On enemmän tarvetta varhaiseen puuttumiseen lasten tilanteisiin, varhaiseen tukeen sekä palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia. Päiväkodista tarvitaan lisäksi yhteistyötä vammaispalveluihin ja erityishuoltoon. Erityisesti varhaisen tukeen tarvitaan vahvistamista ja todennäköisesti siihen on myös tarvetta lisähenkilöstölle.

Aikuissosiaalityön alueella on meneillään lausuntokierros työvoiman palvelukeskusten tehtäviin (TYP) ja työttömyyteen liittyen. Tilanne on epäselvä kuntien kannalta eikä ole tiedossa vielä, onko ja ketkä vastaavat tästä ja mitä tehtäviä kuntien aikuissosiaalityölle on tähän liittyen tulossa. Kuntouttava työtoiminta nostettiin tässä esille. Tarkennetaan asiaa Vaasan, Pietarsaaren ja SONet BOTNIAn kesken.

Sosiaalityön koulutus: Hyvinä uutisina Åbo Akademi kertoi, että heiltä ensimmäiset opiskelijat sosiaalityön pätevyydellä ovat valmistumassa. ÅA tekee tässä yhteistyötä Turun yliopiston sosiaalityöiden laitoksen sosiaalityön opetuksen kanssa.

Esille tuli myös, että kokousten määrä on Pohjanmaalla lisääntynyt niin paljon, että jotkut ohjausryhmän jäsenet joutuvat tiukasti priorisoimaan osallistumisiaan kokouksiin.

Rakenteellinen sosiaalityö: Uusista VTR-tutkimushankkeista kasivuotinen Mora-hanke (JyU), Monitoimijainen rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli tulevaisuuden sosiaali- ja terveystaloudessa, toteuttaa valtakunnallisen kyselytutkimuksen kuntien työntekijöille rakenteellisen sosiaalityön tilasta. Kolmessa tapauksessa, Jyväskylä, Soite ja Lapua, kysely suunnataan asiakkaille, työntekijöille, esimiehille ja poliittiselle johdolle. Varsinainen tutkimushanke kehittää rakenteellisen sosiaalityön toimintamallin tiedontuotantoon ja vie sen jo valituissa tutkimuskunnissaan toimintaan. Tätä toimintamallia voidaan meilläkin juurruttaa käyttöön otettavaksi haluttaessa.

<https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/yfi/en/research/projects/research-groups/mora>

Esille tuli, että tarvitaan vielä rakenteellisen sosiaalityön ja sen tavoitteen avaamista: - Onko tavoite esim. syrjäytymisen etsiminen. -Mitä työtä se keneltäkin vaatii ja mihin tavoitteeseen halutaan päästä. Tästä tarvitaan hyvinvointialueen ja kunnan näkemys.

Digisosiaalityötä pidettiin tärkeänä. Yhtenä esimerkkinä digisosiaalityöstä tuli palveluiden järjestäminen digipalveluina Pohjanmaalla, koska maakunta on maantieteellisesti pitkulainen ja kapea.

Pohjoismaiselta yhteistyötehtävältä toivotaan ajankohtaiskatsauksia. Monialaiseen lastensuojelutyön kehittämiseen on tulossa TOP-hankkeen kautta Ruotsista malli päihdepalveluihin.

Uusi Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän TKI-johtaja Mats Brandt otetaan mukaan TKI-suunniteluumme ja tehdään yhteistyötä.

Päätös: Merkitään esitetyt asiat tiedoksi ja huomioidaan kommentit toimintasuunnitelman toteutuksessa.

8§ Kehitysjohtajan ajankohtaiskatsaus

Arto Rautajoki esittelee SONet BOTNIA:n ja osaamiskeskusten alueellisia ja valtakunnallisia ajankohtaisia asioita.

Esitys: Arto Rautajoen PP-esitys liitetiedostona.

Sosiaalityön valtion tutkimusrahoitusta sai yhdeksän hanketta ja niistä kolmessa SONet BOTNIA on mukana, eli aktiivista toimintaa tutkimushankkeiden yhteistyössä on ollut. Näistä jo em. MORA-hankkeessa on mukana SONet BOTNIA:n henkilöstöä. Vuonna 2022 hanke tulee olemaan vahvemmin näkyvillä kuntiin Pohjanmaallakin, kun tietoa välitetään alueille. Lastensuojelu lapsen etunä tutkimushanke olikin jo aiemmin kokouksessa esillä ja lisätietoa linkissä [http://www.socca.fi/tutkimus/lastensuojelu_lapsen_etuna - lapsen hyvinvoinnin arviointi lastensuojelussa ja sen rajapinnoilla -tutkimus](http://www.socca.fi/tutkimus/lastensuojelu_lapsen_etuna_-_lapsen_hyvinvoinnin_arviointi_lastensuojelussa_ja_sen_rajapinnoilla_-_tutkimus)

AikuMetod-hankkeessa mukana on sosiaalityön Kaimer-teoria ja AVAIN-mittaristo. Tutkimus keskittyy aikuissosiaalityön menetelmien vaikuttavuuteen. (KAIMER-teoria on kehitetty yhdessä sosiaalityöntekijöiden kanssa ja siinä keskeistä on konteksti, toimijat ja interventio saavat aikaan mekanismeja, jotka saavat aikaan vaikutuksia.) Kustakin aikuissosiaalityön menetelmästä tehdään mallinnus ja esitykset henkilöstölle. Lisätietoa linkissä <https://www.chydenius.fi/fi/sosiaalitytet/tutkimus/aikuissosiaalityon-menetelmien-vaikuttavuus-aikumetod>

Arto Rautajoki esitti toivomuksen, että käytäntötutkimusta sidottaisiin hyvinvointikuntayhtymien painopisteisiin ja tavoitteisiin sekä ohjelmalliseen, määrätietoiseen kehittämiseen. Tämän vuoden VTR-haku ajoittuu maaliskuulle (huom. STM on myöhentänyt aikataulua).

Osaamiskeskusten Kansakoulu-kolme-hanke, joka tukee *Kantaan kirjaamista*, on käynnissä tämän vuoden. Kiinnostavaa on, onko tulevaisuuden hyvinvointikuntayhtymien toiminnan tukena tässä sosiaalialan osaamiskeskuksilla roolia ja millaiset ovat valtakunnalliset linjaukset tästä.

TKI-rakenne: Etelä-Pohjanmaalla TKI-yksikön suunnittelu on alkamassa, myös muiden maakuntien toimijoitten kanssa. Siinä SONet BOTNIA:n osuus tulee olemaan keskeinen. Arton näkemyksen mukaan SONet BOTNIA voi integroitua maakuntien TKI-rakenteeseen ja olemme haasteeseen valmis. Johtoryhmämme ei ole vielä tehnyt asiasta linjauksia. Toimitetaan oskejen TKI-kannanotto ohjausryhmän jäsenille.

Keskustelu: Aikaa jäi keskustelulle vähän.

Päätös: Merkitään Arto Rautajoen esitys tiedoksi.

9§ Muut asiat

Eesitys:

Keskustelu:

Päätös: Muita asioita ei ollut.

10 § Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Ohjausryhmän seuraava kokous pidetään ti 20.4. klo 13.30-15.30 Teamsilla.
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.25.